

CARTA COMISIILOR NAȚIONALE PENTRU UNESCO

Adoptată de Conferința Generală la cea de-a 20-a sesiune (27 noiembrie 1978)¹

Preambul

Întrucât scopul Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, astfel cum este stabilit prin Constituția sa, este de a contribui la pace și securitate prin promovarea colaborării între națiuni prin educație, știință și cultură, în vederea consolidării respectului universal pentru justiție, statul de drept, drepturile omului și libertățile fundamentale, care sunt afirmate pentru popoarele lumii, fără deosebire de rasă, sex, limbă sau religie, prin Carta Organizației Națiunilor Unite,

Întrucât este esențial, pentru realizarea acestui scop, ca în fiecare Stat Membru Organizația să beneficieze de sprijinul activ al comunităților intelectuale și științifice și de cooperarea populației,

Având în vedere cadrul oferit de Articolul VII din Constituție, care prevede în acest scop că „fiecare Stat Membru va lua măsurile adecvate condițiilor sale particulare pentru a asocia principalele organisme interesate de problemele educației, științei și culturii la activitatea Organizației, de preferință prin constituirea unei Comisii Naționale reprezentative în mod larg atât pentru guvern, cât și pentru aceste organisme”,

Întrucât Comisiile Naționale, instituite în temeiul Articolului VII din Constituție, contribuie în mod eficient la o mai bună cunoaștere a obiectivelor UNESCO, la extinderea sferei sale de influență și la promovarea executării programului său, prin implicarea comunităților intelectuale și științifice din țările respective,

Întrucât Conferința Generală, în diverse ocazii și în special la cea de-a 19-a sesiune, a subliniat necesitatea asocierii mai strânse a Statelor Membre, prin intermediul Comisiilor lor Naționale, la elaborarea, implementarea și evaluarea programelor Organizației și a recomandat consolidarea Comisiilor Naționale ca organisme consultative, de legătură, de informare și executive, precum și dezvoltarea cooperării dintre acestea la nivel subregional, regional și interregional,

Conferința Generală, întrunită la Paris la cea de-a 20-a sesiune, în ziua de 27 noiembrie 1978, aprobă prezenta Cartă a Comisiilor Naționale pentru UNESCO.

Articolul I

Scop și funcții

1. Funcția Comisiilor Naționale este de a implica în activitățile UNESCO diferitele ministere, agenții, instituții, organizații și persoane care activează pentru progresul educației, științei, culturii și informării, astfel încât fiecare Stat Membru să poată:
 - a) Contribui la menținerea păcii și securității și la bunăstarea comună a umanității prin participarea la activitățile UNESCO care urmăresc promovarea cunoașterii și

¹ Vezi Rezoluțiile 20 C, pp. 116-119. <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/charter-natl-coms>

înțelegerii reciproce între popoare, stimularea educației populare și a răspândirii culturii, precum și conservarea, dezvoltarea și difuzarea cunoașterii;

b) Juca un rol din ce în ce mai important în activitatea UNESCO, în special în elaborarea și executarea programelor sale.

2. În acest scop, Comisiile Naționale:

a) Cooperează cu guvernele lor și cu serviciile, organizațiile, instituțiile și persoanele interesate de domeniile de competență ale UNESCO;

b) Încurajează participarea instituțiilor naționale, guvernamentale și neguvernamentale, precum și a diferitelor persoane, la elaborarea și executarea programelor UNESCO, pentru a asigura Organizației întreaga asistență intelectuală, științifică, artistică sau administrativă necesară;

c) Difuzează informații privind obiectivele, programul și activitățile UNESCO și urmăresc să trezească interesul public față de acestea.

3. În plus, în funcție de cerințele și aranjamentele fiecărui Stat Membru, Comisiile Naționale pot:

a) Participa la planificarea și executarea activităților încredințate UNESCO realizate cu sprijinul PNUD, UNEP, UNFPA și al altor programe internaționale;

b) Participa la identificarea candidaților pentru posturile UNESCO finanțate din programul ordinar sau din surse extrabugetare și la plasarea bursierilor UNESCO;

c) Participa, împreună cu alte Comisii Naționale, la studii comune privind chestiuni de interes pentru UNESCO;

d) Întreprinde, din proprie inițiativă, alte activități legate de obiectivele generale ale UNESCO.

4. Comisiile Naționale colaborează între ele și cu birourile și centrele regionale UNESCO pentru a promova cooperarea regională, subregională și bilaterală în educație, știință, cultură și informare, în special prin elaborarea și executarea comună de programe.

Articolul II

Rolul Comisiilor Naționale în relațiile lor cu Statele Membre

1. Fiecare Stat Membru stabilește responsabilitățile proprii sale Comisii Naționale. În general, Comisiile Naționale:

a) Promovează o legătură strânsă între agențiile și serviciile statului, asociațiile profesionale, universitățile și alte centre de cercetare și educație, precum și alte instituții interesate de educație, știință, cultură și informare;

b) Cooperează cu delegațiile guvernamentale la Conferința Generală și la alte reuniuni interguvernamentale convocate de UNESCO, inclusiv prin pregătirea contribuțiilor guvernamentale;

- c) Urmăresc evoluția programului UNESCO și atrag atenția autorităților competente asupra beneficiilor potențiale ale cooperării internaționale;
 - d) Contribuie la activitățile naționale legate de programul UNESCO și la evaluarea acestora;
 - e) Asigură un canal pentru diseminarea informațiilor provenite din alte țări în domenii de interes național;
 - f) Încurajează dialogul și cooperarea interdisciplinară la nivel național.
2. În funcție de aranjamentele stabilite de fiecare Stat Membru, Comisiile Naționale pot:
- a) Să își asume responsabilitatea pentru desfășurarea proiectelor UNESCO în țară și pentru participarea națională la activități subregionale, regionale sau internaționale;
 - b) Să informeze instituțiile naționale despre concluziile și recomandările adoptate de Conferința Generală sau de alte reuniuni și să asigure activitățile de urmărire necesare.

Articolul III

Serviciile furnizate UNESCO de către Comisiile Naționale

Comisiile Naționale:

- Asigură prezența permanentă a UNESCO în țară;
- Furnizează informații privind nevoile și prioritățile naționale;
- Contribuie la activitatea normativă a Organizației;
- Difuzează informații către mass-media și public;
- Mobilizează sprijinul comunităților specializate;
- Pot prelua responsabilități operaționale pentru anumite activități ale programului UNESCO.

Articolul IV

Responsabilitățile Statelor Membre față de Comisiile Naționale

Statele Membre trebuie să asigure Comisiilor Naționale:

- Statut juridic adecvat;
- Structură și resurse suficiente;
- Secretariat permanent cu personal de nivel înalt;
- Autoritate și mijloace financiare suficiente;
- Colaborare strânsă cu delegația permanentă pe lângă UNESCO.

Articolul V

Responsabilitățile UNESCO față de Comisiile Naționale

Directorul General al UNESCO trebuie să adopte măsuri pentru implicarea Comisiilor Naționale în elaborarea, implementarea și evaluarea programelor.

UNESCO sprijină Comisiile Naționale prin:

- Asistență tehnică și consultanță;
- Formare pentru Secretarii Generali;
- Sprijin material și financiar;
- Furnizarea de documentație;
- Sprijin pentru traducerea și diseminarea publicațiilor;
- Susținerea reuniunilor regionale și interregionale;
- Promovarea cooperării între Comisiile Naționale din diferite regiuni.